

ZAKON O MORSKOM DOBRU

(Objavljen u "Sl. listu RCG", br. 14/92)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se upravljanje morskim dobrom, njegovo korišćenje, unapređenje i zaštita.

Član 2.

Morskim dobrom, u smislu ovog zakona, smatra se morska obala, luke, lukobrani, navozi, nasipi, sprudovi, kupališta, hridi, limani, grebeni, vulje, izvori i vrela na obali, ušća rijeka koje se ulivaju umore, kanali spojeni sa morem, podmorje, morsko dno i podzemlje kao i unutrašnje morske vode i teritorijalno more, živa i neživa bogatstva u njima i živa i neživa bogatstva epikontinentalnog pojasa.

Morskim dobrom, u smislu ovog zakona, smatraju se i obale vode rijeke Bojane na teritoriji Republike Crne Gore.

Član 3.

Morskom obalom, u smislu ovog zakona, smatra se pojas kopna ograničen linijom do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena, kao i dio kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni služi korišćenju mora za pomorski saobraćaj i morski ribolov i za druge svrhe koje su u vezi sa korišćenjem mora, a koji po svojoj prirodi ili namjeni služi korišćenju mora za pomorski saobraćaj i morski ribolov i za druge svrhe koje su u vezi sa korišćenjem mora, a koji je širok najmanje šest metara, računajući od linije koja je horizontalno udaljena od linije do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena.

Pod obalom rijeke Bojane, u smislu ovog zakona, smatra se pojas kopna koji je širok najmanje šest metara računajući od linije koja je vodoravno udaljena od linije srednjeg dvadesetogodišnjeg vodostaja.

Skupština Republike Crne Gore može utvrditi širinu morske obale za pojedina područja i preko granice utvrđene u stavu 1. ovog člana.

Republički organ uprave nadležan za poslove vodoprivrede u saradnji sa republičkom organizacijom nadležnom za hidrometeorološke poslove utvrdiće liniju srednjeg dvadesetogodišnjeg vodostaja rijeke Bojane.

Član 4.

Morsko dobro je u državnoj svojini.

Izuzetno na dijelu morske obale iz člana 3. stav 3. ovog zakona, može se uspostaviti i privatna svojina, ako se to ne protivi prirodi morskog dobra, njegovoj namjeni i očuvanju njegovih vrijednosti i ako se time obezbjeđuje bolje korišćenje morskog dobra.

Morsko dobro je u javnoj upotrebi ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 5.

Morskim dobrom upravlja javno preduzeće.

Skupština Republike Crne Gore će posebnom odlukom osnovati javno preduzeće.

Član 6.

Lov, gajenje, korišćenje, unapređivanje i zaštita morskih životinja i morskog bilja uređuje se posebnim zakonom.

II KORIŠĆENJE MORSKOG DOBRA

1. Zajedničke odredbe

Član 7.

Morsko dobro, odnosno njegov dio može se dati na korišćenje pravnom ili fizičkom licu, domaćem ili stranom, za obavljanje privredne ili druge dozvoljene djelatnosti ili za privez plovnog objekta (u daljem tekstu: korisnik morskog dobra).

Za namjene iz stava 1. ovog člana, može se izgraditi građevinski objekat, po odobrenju organa uprave, nadležnog za građevinarstvo, u skladu sa prostornim, odnosno urbanističkim planom.

Objekti iz stava 2. ovog člana postaju dio morskog dobra ako na osnovu ovog zakona nije drukčije određeno.

Član 8.

Vlada Republike Crne Gore donosi odluku kojom se uređuju uslovi, vrijeme korišćenja morskog dobra i visina naknade.

U skladu sa odlukom iz stava 1. ovog člana javno preduzeće zaključuje ugovor o korišćenju morskog dobra sa korisnikom morskog dobra.

Naknada za korišćenje morskog dobra je prihod javnog preduzeća i koristi se za zaštitu, uređenje, unapređenje morskog dobra, kao i za izgradnju infrastrukturnih objekata za potrebe morskog dobra.

Plan korišćenja sredstava iz stava 3. ovog člana donosi javno preduzeće uz saglasnost Vlade Republike Crne Gore.

Član 9.

Korisnik morskog dobra ne može prenijeti svoja prava i obaveze na drugo pravno ili fizičko lice bez saglasnosti javnog preduzeća.

Član 10.

Korišćenje morskog dobra prestaje po sili zakona:

1) prestankom postojanja, odnosno smrću korisnika morskog dobra, ako u roku od tri mjeseca njegov

pravni sljedbenik ne zahtijeva prenos odobrenja;

2) brisanjem iz registra predmeta poslovanja koji se odnosi na korišćenje morskog dobra;

3) odustajanjem korisnika morskog dobra;

4) istekom određenog roka o korišćenju morskog dobra;

5) završetkom istraživačkog rada ili drugog posla određenog odlukom o korišćenju morskog dobra;

6) ako korisnik morskog dobra ne zaključi ugovor o korišćenju morskog dobra.

Član 11.

Korišćenje morskog dobra može se uskratiti u cjelosti ili djelimično prije isteka roka, ako korisnik morskog dobra:

1) ne koristi morsko dobro pod uslovima određenim odlukom iz člana 8. stav 1. ovog zakona;

2) u određenom roku ne izgradi građevinski, sportski ili drugi objekat koji je bio dužan izgraditi, ili ako morsko dobro u određenom roku ne privede određenoj namjeni;

3) blagovremeno ne plati dospjelu naknadu za korišćenje morskog dobra.

Rješenje o uskraćivanju daljeg korišćenja morskog dobra na predlog javnog preduzeća, donosi nadležni organ uprave.

Član 12.

Korisniku morskog dobra, kome je prestalo pravo korišćenja morskog dobra po sili zakona ili uskraćeno korišćenje tog dobra pod uslovima iz čl. 10. i 11. ovog zakona, ne pripada naknada za usložena sredstva.

Član 13.

Republički organ uprave nadležan za poslove katastra osniva i vodi katastar morskog dobra.

Član 14.

Katastar morskog dobra sadrži podatke o morskome dobru i objektima na njemu u pogledu njihovog položaja, oblika, površine kao i podatke o pravima na morskome dobru i njegovom korisniku.

Korisnik morskog dobra dužan je podnijeti nadležnom republičkom organu uprave ugovor o korišćenju morskog dobra radi upisa u katastar morskog dobra.

Korisnik morskog dobra dužan je nadležnom republičkom organu uprave prijaviti svaku nastalu promjenu podataka upisanih u katastar morskog dobra u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Član 15.

Katastar morskog dobra, kao i isprave koje se izdaju na osnovu njega imaju karakter javnih isprava.

2. Kupališta

Član 16.

Kupalište je morsko dobro namijenjeno za kupanje.

Kupalište može biti prirodno, uređeno i izgrađeno.

Prirodno kupalište je neograđeni vodeni i vodom neposredno povezani kopneni prostor pristupačan svakome i koji se slobodno može koristiti za kupanje.

Uređeno kupalište je ograđeni vodeni i vodom neposredno povezani kopneni prostor sa kabinama, sanitarnim uređajima, tuševima i drugom potrebnom opremom koji je, pod jednakim uslovima, pristupačan svakome.

Izgrađeno kupalište je ograđeni vodeni i vodom neposredno povezani kopneni prostor koji je nastao značajnijim ulaganjem i izgradnjom na morskoj obali sa opremom koju imaju uređena kupališta.

Republički organ uprave nadležan za poslove turizma propisuje uslove koje moraju ispunjavati uređena i izgrađena kupališta.

III ZAŠTITA MORSKOG DOBRA

Član 17.

Zaštitom morskog dobra smatra se zaštita tog dobra od zagađivanja opasnim i štetnim materijama sa kopna i sa plovnih objekata.

Opasnim i štetnim materijama smatraju se materije koje dospjele u more mogu da dovedu u opasnost život i zdravlje ljudi, odnosno opstanak biljnog i životinjskog svijeta ili prouzrokuju promjenu fizičkih, hemijskih ili prirodnih svojstava morske vode.

Lučka kapetanija stara se o zaštiti morskog dobra.

Član 18.

Zabranjeno je ugrožavati morsko dobro ispuštanjem opasnih i štetnih materija i drugih otpadaka.

Član 19.

Ispuštanjem štetnih materija i otpadnih voda i izgradnja objekata za njihovo ispuštanje u morsko dobro može se vršiti po odobrenju republičkog organa nadležnog za vodoprivredu, odnosno za građevinarstvo, u okviru važećih normativa.

Član 20.

Preduzeća, druga pravna lica i radni ljudi u čijem procesu rada nastaju opasne ili štetne materije dužni su da imaju uređaje za prečišćavanje otpadnih materija i voda kao i uređaja za mjerenje i kontrolu količina i kvaliteta ispuštenih opasnih i štetnih materija i da o tome vode evidenciju.

Bliže propise o vrsti i načinu mjerenja i vođenju evidencije donosi republički organ uprave nadležan za vodoprivredu.

Član 21.

Korisnik luke otvorene za međunarodni saobraćaj dužan je da luku opremi uređajima za prihvatanje balastih voda, voda iz ispranih rezervoara i drugih štetnih materija sa brodova i drugih plovnih objekata kao i uređajima za sprečavanje širenja i za njihovo sakupljanje.

Brodogradilišta i drugi korisnici morskog dobra, u čijem procesu rada može da dođe do većeg ispuštanja u more otpadnih voda, dužni su imati opremu za sprečavanje širenja i sakupljanje ispuštenih materija.

Član 22.

Zapovjednici brodova, članovi posade i voditelji čamaca kada primijete da je zagađeno morsko dobro dužni su o tome obavijestiti lučku kapetaniju.

Kada utvrdi da je došlo do zagađivanja morskog dobra lučka kapetanija dužna je preduzeti potrebne mjere da se što prije odstrane štetne materije na teret izvršioca zagađenja.

Lučka kapetanija će zabraniti isplovljenje broda, odnosno drugog plovnog objekta koji je prouzrokovao zagađenje morskog dobra dok njegov vlasnik - zapovjednik ne položi iznos na ime osiguranja, iz kojeg će se nadoknaditi šteta prouzrokovana zagađenjem.

IV KAZNENE ODREDBE

Član 23.

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za pomorski prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice.

- 1) ako koristi morsko dobro protivno odluci, odnosno bez zaključenog ugovora o korišćenju toga dobra (član 8.);
- 2) ako u morsko dobro ispušta opasne i štetne materije (član 18);
- 3) ako u morsko dobro ispušta štetne materije i otpadne vode bez odobrenja nadležnog organa (član 19.).

Za pomorski prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 20.000 dinara.

Član 24.

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za pomorski prekršaj Luka otvorena za međunarodni saobraćaj, odnosno brodogradilišta, ako ne opremi Luku, odnosno brodogradilište opremom za prihvatanje balastih voda, sprečavanje širenja i skupljanje ispuštenih materija (član 21.).

Za pomorski prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u Luci otvorenoj za međunarodni saobraćaj, odnosno brodogradilište novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 20.000 dinara.

Član 25.

Novčanom kaznom od 10.000 do 15.000 dinara kazniće se za pomorski prekršaj član posade ili voditelj čamca, ako ne obavijesti lučku kapetaniju o zagađenju morskog dobra koje je primijetio (član 22.).

Član 26.

Novčanom kaznom od 5.000 do 2.000.000 dinara, kazniće se zapovjednik broda ako ne obavijesti lučku kapetaniju o zagađenju morskog dobra koje je primijetio (član 22.).

Član 27.

Novčanom kaznom od 100.000 do 300.000 dinara kazniće se za pomorski prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice:

- 1) ako blagovremeno ne plati dospjelu naknadu za korišćenje morskog dobra (član 8.);
- 2) ako ne postupi po odredbi člana 14. st. 2. i 3. ovog zakona.

Za pomorski prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 15.000 dinara.

Član 28.

Novčanom kaznom od 5.000 do 10.000 dinara kazniće se za pomorski prekršaj građanin:

- 1) ako koristi morsko dobro protivno odluci, odnosno bez zaključenog ugovora ili ako blagovremeno ne plati dospjelu naknadu za korišćenje morskog dobra (član 8.);
- 2) ako postupi suprotno članu 14. st. 2. i 3. ovog zakona.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

Korisnici morskog dobra dužni su podnijeti zahtjev javnom preduzeću za zaključenje ugovora o korišćenju morskog dobra, u skladu sa odredbama ovog zakona, u roku od tri mjeseca od osnivanja javnog preduzeća. Ako korisnik morskog dobra ne zaključi ugovor u roku iz stava 1. ovog člana nadležni organ uprave utvrdiće prestanak korišćenja morskog dobra, na predlog javnog preduzeća.

Član 30.

Vlasnicima zemljišta na morskome dobru koje je stečeno na pravno valjan način do dana stupanja na snagu ovog zakona i upisano u zemljišne ili druge knjige o evidenciji nepokretnosti kao privatna svojina u slučaju njegovog izuzimanja imaju pravo na naknadu po propisima o eksproprijaciji. Lica iz stava 1. ovog člana imaju preče pravo korišćenja morskog dobra, pod istim uslovima u skladu sa prostornim, odnosno urbanističkim planom.

Član 31.

Vlasnici objekata na morskome dobru koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona izgrađeni u skladu sa propisima zadržavaju stečena prava ako u roku od tri mjeseca od osnivanja javnog preduzeća zaključe ugovor o korišćenju morskog dobra, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 32.

Korisnici, odnosno sopstvenici privremenih objekata (objekti od lakog materijala, montažni objekti i sl.), ograda, rampi platoa i sličnih objekata na morskome dobru dužni su da takve objekte poruše, odnosno uklone sa morskog dobra u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izuzetno za objekte iz stava 1. ovog člana, ugovorom o korišćenju morskog dobra može se utvrditi i duži rok, ukoliko objekat bitno ne narušava namjenu i prirodu morskog dobra i ukoliko je izgrađen u skladu sa važećim propisima.

Ako korisnici, odnosno sopstvenici objekata iz stava 1. ovog člana ne poruše, odnosno ne uklone objekte u određenom roku ukloniće ih, o njihovom trošku lica koje odredi nadležni republički organ uprave.

Korisnici, odnosno sopstvenici objekata iz stava 1. ovog člana nemaju pravo na naknadu za porušeni ili uklonjeni objekat osim u slučaju ako su u odobrenju ti odnosi drukčije regulisani.

Izuzetno, ograde na morskom dobru koje koristi pravno lice kao i ribolovna sredstva - kalimere, neće se ukloniti prema odredbama ovog člana, ako se zaključi ugovor o korišćenju morskog dobra u roku od tri mjeseca od osnivanja javnog preduzeća.

Član 33.

Korisnici morskog dobra dužni su opremu i uređaje iz čl. 20. i 21. ovog zakona obezbijediti u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 34.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o morskom dobru ("Službeni list SRCG", br.9/78 i 2/89).

Član 35.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".